

Pirmiro na libro

YANG PUKAS NG MANOSIYA

Mga paganad sikun sang pirmiro na bain ng
Kitab Tawrat na syosorat ni Nabi Mosa

Yang Pukas ng Manosiya
© 2004 Community of Faith

Copyright © 1976
Revised edition published in 1982 by
The People of God
P.O. Box 16406
Nairobi, Kenya

Published in Kalagan
2012

This is the first book in the series “The People of God,” published for those who know the Qu’ran but who wish to study also the Tawrat of the Prophet Moses, the Zabur of King David, and the Injil of Jesus the Messiah.

Other titles in this series:

God’s Covenant with People (Book 2)
God Loves People (Book 3)
The People of Faith (Book 4)

YANG PUKAS NG MANOSIYA

Liksyon 1	6
Yang Allaho Taala yang Yagabaoy sang Donya (Tagna Donya 1:1-31)	
Liksyon 2	10
Byabaoy ng Allaho Taala si Nabi Adam aw si Sitti Awa (Tagna Donya 1:26-31; 2:9; 2:15-25)	
Liksyon 3	14
Yanagtarikod si Nabi Adam aw si Sitti Awa sang Allaho Taala (Tagna Donya 3:1-24)	
Liksyon 4	19
Si Nabi Noh aw yang Dakowa na Lunup (Tagna Donya 6:5-22; 7:1-24; 8:1-22)	
Liksyon 5	23
Yang Pasad ng Allaho Taala kang Nabi Ibrahim (Tagna Donya 12:1-20)	
Liksyon 6	28
Yang Kahanda ng Allaho Taala para kang Yakob (Tagna Donya 25:19-34; 37:2-11)	
Mga Osip makapantag sang mga Liksyon	32

Assalamo Alaykom!

Yang Kitab Tawrat yatag ng Allaho Taala kang Nabi Mosa. Yagalaong yang Qu'ran na "Pyapakita ng Allaho Taala yang Kitab Tawrat kipat sang Kitab Injil." (Sura Ali Imran 3:3) Sabap sinyan yamangintoo yang mga Moslim na yang Kitab Tawrat yagasikun sang Allaho Taala. Yang mga yamangintoo kang Isa Almasi kipat sang mga Yahodi yamangintoo oman na yang Kitab Tawrat yagasikun sang Allaho Taala. Agaw sagaw yang kariko ng mga otaw adi sang donya dait na abasaun nilan yang Kitab Tawrat kay pyaglaongan yan ng Tohan.

Yang yamakalask sang Kitab Tawrat yang limangka libro na yatag ng Allaho Taala kang Nabi Mosa. Yani na limangka libro yang tyatawag na Genesis (Tagna Donya), Exodus (Pagpanaw), Leviticus (Pangibada), Numbers (Pagbilang), aw Deuteronomy (Pangagama). Yani na limangka libro yang pirmiro na bain ng Bibliya atawa Pyaglaongan ng Tohan.

Madaig yang mga gogodanun na yamakalask sang Kitab Tawrat. Ansan mabatya natun yang makapantag kang Nabi Adam aw si Sitti Awa, si Kabil aw si Habil, si Nabi Noh, si Nabi Ibrahim, si Ismail, si Isahak, si Yakob, si Yosop, si Nabi Mosa kipat kang Haron. Yang kadaigan kanilan mga nabi.

Adon, yani na libro na tyatawag "Yang Pukas ng Manosiya" yang magaindo kanmo makapantag sang mga otaw na yamangintoo sang Allaho Taala. Yang yamakalask sini na libro unum ka liksyon sikun sang pirmiro na bain ng Kitab Tawrat, yang tyatawag na Genesis atawa Tagna Donya.

Maynini yang pamaagi ng paganad mo:

1. Basaa nay yang bain sang Kitab Tawrat na yamakasorat sang pagsogod ng kada liksyon. Sawpama, yani yang yamakasorat: Tagna Donya 2:10-12

Tagna Donya: Yani yang ngaan ng pirmiro na libro sang Kitab Tawrat.

2 : Yani yang nomiro ng sura atawa kapitolo.

10-12 : Yani yang mga ayatan sa suud ng sura.

Agaw, yang mana ng Tagna Donya 2:10-12 maynini: libro ng Tagna Donya, sura dos, ayatan dyis taman sa dose.

2. Adon, basaa yang tibok liksyon. Kong kitaun mo na aon yatag na sura aw ayatan pagkatapos ng sambok na pyaglaongan na magonawa sini (Tagna Donya 1:1), mana nan na yang yamakasorat ansan yagasikun sang Kitab.
3. Pagtobaga yang mga osip makapantag sang kada liksyon na iyan sang kataposan ng libro.

Madyaw gao yang paganad mo aw kaloyan kaw ng Tohan.

Wassalam

Liksiyon 1
Tagna Donya 1:1-31

**YANG ALLAHO TAALA YANG YAGABAOY
SANG DONYA**

Yang pirmiro na gogodanun sang Kitab Tawrat yang pagbaoy sang donya.

Yang pyaglaongan ng Tohan yagapakatigam kanatun na madyaw paguyaang yang donya. Kay yagalaong si Nabi Mosa sang Kitab Tawrat na yang Allaho Taala yang yagabaoy sinyan.

Agwaid aon mga otaw na di mangintoo sang Allaho Taala. Yang pyaglaongan ng Tohan makapantag sidtong mga otaw na sangu kono silan kay wa silan akatigam daw nanga sa madyaw yang donya.

Yang Pagbaoy sang Donya

Sang pirmiro na ayatan sang Kitab Tawrat yamakasorat na “Sang pukas byabaoy ng Allaho Taala yang langit aw yang lopa.” (Tagna Donya 1:1)

Tadumi: Yang mana ng Tagna Donya 1:1 yang pirmiro na sura aw pirmiro na ayatan sang Tagna Donya. Yang Tagna Donya yang pirmiro na bain sang Kitab Tawrat.

Yamatigam kaw daw akano pa yang pyagalaong na “Pukas?” Yang mga otaw na matigamay sang “science” yagalaong na pilangka milyon da yang kadogay ng donya. Awgaid aon oman kadaigan na yagalaong na pilangka mil pa gaid.

Sino yang tama? Wa magalaong yang Kitab Tawrat daw ono yang kadogay ng donya. Agaw, way yamatigam daw akano pa yang “Pukas.”

Ono yang Porma ng Donya sang “Pukas?”

Bain kanmo, ono yang porma ng donya sang “Pukas?” Yamakasorat sang Kitab Tawrat na sang pukas “waa pay paras ng donya aw waa pay lasak.” (Tg. Donya 1:2) Aon mga otaw na yagadumdum na sang pukas yagaubul aw yagalalaga yang donya magonawa sang suga adon.

Awgaid maskin waa pay porma yang donya sang pirmiro, ininang yan ng Tohan ng madyaw na pyagaayaan. Byabaoy nan yang samut aw yang tobig. Byabaoy oman nan yang lopa aw yang dagat. Byabaoy nan yang owan, yang mga kaoy kipat sang sagbut. Byabaoy oman nan yang mga isda, yang mga kambing aw karabaw. Yang kariko ng yamakalacak sang donya byabaoy ng Allaho Taala.

Monono yang Pagbaoy ng Allaho Taala sang Donya?

Sang pirmiro na sura sang Tagna Donya amakabasa kita na byabaoy ng Allaho Taala yang donya sa suud ng unum na allaw.

Sang pirmiro na allaw byabaoy ng Allaho Taala yang allaw aw gabi. (Tg. Donya 1:3-5) Yamatigam kita na yagatoyok-toyok yang donya. Sabap sinyan aon allaw aw gabi. Yang allaw madyaw sang paggawbuk, yang gabi oman madyaw sang pagkatoog. Bunna agaw na madyaw yang kahanda ng Tohan kay ininang nan yang donya ng madyaw na pyagaayaan para sang manosiya.

Ikadowang allaw byabaoy ng Allaho Taala yang samut aw yang mga gabon sa babaw ng paguangan. (Tg. Donya 1:6-8) Yang paguangan maynang pagtabon sang donya na yagasaribun kanatun. Yang paguangan yang yagababag sang mga sigay ng suga antak dili kasobraan yang kapaso adi sang donya.

Ikatoong allaw byabaoy ng Allaho Taala yang lopa aw pyapalotaw nan inyan sikun sang dagat. (Tg. Donya 1:9-13) Agaw, maskin sang makagwas na mga butay aon makita natun na mga bato sikun sa daum ng dagat.

Yani yang tanda na aon wakto sangaong ona na kyakatabonan ng dagat yang kariko ng lopa. Yamakasorat sang Kitab Tawrat na “sang pukas laot pa yang donya.” (Tg. Donya 1:6-10) Awgaid pagkatapos san yolotaw yang lopa sikun sang dagat aw tyomobo da yang mga kaoy aw tanum.

Ikaopat na allaw byabaoy ng Allaho Taala yang suga, yang bowan aw yang mga bitoon antak kaamdagan yang donya. (Tg. Donya 1:14-19) Yang suga, bowan aw mga bitoon yamakatabang kanatun. Yang mga bitoon magaatag ng allag ng gabi. Sabap kanilan mapakay katigaman yang daan kong magpanaw-panaw kita. Yang suga yang misiga ng allaw, aw yang bowan misiga ng gabi. Sabap kanilan kyakatigaman natun yang mga oras ng allaw aw gabi kipat sang mga bowan aw toig.

Ikalimang allaw byabaoy ng Allaho Taala yang mga isda aw langgam (Tg. Donya 1:20-23). Bain kanmo, ono yang kyakan nilan? Yang kyakan nilan yang mga tanum na byabaoy ng Tohan sang ikatoong allaw. Sato pa, yang amakan yang

byabaoy ng Tohan bago pa yang mga ayup. Agaw, madyaway yang kahanda ng Allaho Taala sang donya.

Ikaunum na allaw byabaoy ng Allaho Taala yang mangkadakowa na mga ayup magonawa ng mga baka aw karabaw. Aw yamakabutang silan adi sang lopa. (Tg. Donya 1:24-25) Madaig yang mga ayup na matabang kanatun sang kanatun mga gawbuk. Aw pagkatapos san byabaoy ng Allaho Taala yang manosiya.

Ansinyan yamabaoy yang donya sabap sang pyaglaongan ng Allaho Taala. Yamakasorat sang Kitab Tawrat na yagalaong yang Allaho Taala na “Amaon yang kaamdagan! Aw ansinyan yamaon da.” (Tg. Donya 1:3) Sang pirmiro na sura sang Tagna Donya mabatya mo ng makanowebe yang pyaglaongan magonawa ng “Yagalaong yang Allaho Taala.” Sabap sinyan kyakatigaman natun na yamabaoy yang donya sabap sang kabarakat ng pyaglaongan ng Allaho Taala.

Nanga sa Byabaoy ng Allaho Taala yang Donya?

Pagkabaoy ng Allaho Taala sang donya yatag nan yang kapatot ng pagatiman sinyan sang manosiya. Yamakasorat sang Kitab Tawrat na yatag ng Allaho Taala yang donya sang manosiya. (Tg. Donya 1: 28-3:10)

Adon, yani yang inangun mo:

Pagtobaga yang mga osip sikun sang pirmiro na liksyon na iyan sang katapusan ng libro. Maynini oman yang inangun mo sang mosonod na mga liksyon.

Liksiyon 2

Tagna Donya 1:26-31; Tg. Donya 2:9; Tg. Donya 2:15-25

BYABAOY NG ALLAHO TAALA SI NABI ADAM AW SI SITTI AWA

Yamakasorat sang Kitab Tawrat na byabaoy ng Allaho Taala yang manosiya sikun sang abog. (Tg. Donya 2:7) Pagkatapos san yoyopan nan ng samut sang ilong antak kaonan ng nyawa. (Tg. Donya 2:7) Sonod san byabaoy ng Allaho Taala yang bobay antak aon inagad ng usug. Pyapakatoog nan yang usug aw kyakamangan nan ng sambok na gosok na yan yang ininang nan ng bobay. (Tg. Donya 2:21-23) Yang ngaan ng bobay si Awa, aw yang ngaan ng usug si Adam. (Tg. Donya 3:20)

Kyakallinian ni Nabi Adam si Sitti Awa kay byabaoy yan sikun sang kanan lawas. Yani na gogodanun yagapakatigam kanatun daw ono yang kahanda ng Tohan sang mga magasawa. Dait na malugun yang usug sang kanan asawa. Aw yang bobay oman dait na malugun sang kanan bana. Kay sabap sang pagpangasawa yagakasambok silan.

Onan kadi yang manosiya? Nanga byabaoy kita ng Tohan? Onan yang katoyowan ng kinabowi? Yani yang barabantag na mga osip na mapakay natun osipun.

Pyoporma kita sikun sang Abog

Kyakadumduman ba mo na byabaoy ng Allaho Taala yang manosiya sang ikaunum na allaw pagbaoy oman nan sang mga ayup? Yani yang yagapakatigam kanatun na kabain kita sang donya na byabaoy ng Tohan. Aw yani oman yang sabap nanga sa aon kapagonawa natun sang batasan ng mga ayup.

Sawpama, makadungug kita, makabao kita aw makatiyab kita. Mallini kita magpatana sang saad ng kaoy aw mapaso yang suga. Aw main kita ng mga ayup kong managtanam kita. Awgaid, dakowa oman yang kalainan natun sang ayup. Sang kabunnaan, mas madyaw kita kaysang ayup.

Kyakaonan kita ng Nyawa

“Ansinyan kyamang ng Allaho Taala yang abog aw pyorma nan ng otaw. Pagkatapos san yoyopan nan ng samut sang ilong antak kaonan ng nyawa.” (Tg. Donya 2:7) Yamakasorat oman sang Kitab na “Ansinyan byabaoy ng Allaho Taala yang otaw na aon kapagonawa nan. Byabaoy nan yang otaw, usug aw bobay.” (Tg. Donya 1:27)

Yani na mga ayatan yagapakatigam kanatun na barapantag kita. Yagalaong yang Kitab na yatagan kita ng nyawa aw byabaoy kita na aon kapagonawa natun sang Tohan. Katingaan yani! Dakowa yang looy ng Tohan sang manosiya.

Barapantag kita

Aon opat na pyagasabapan daw nanga sa barapantag kita:

1. Barapantag kita kay yamatigam kita magdumdum aw maggawbuk

Syosogo ng Allaho Taala si Nabi Adam aw Sitti Awa na atimanun nilan yang donya. (Tg. Donya 1:28-30) Mana nan na kita na manosiya yang dait magatiman sang donya.

Dait na agamitun natun yang lasak sang donya para sang kadyawan ng manosiya. Sawpama, makatanum kita ng mga iyog, yang omay aw batad. Magamit natun yang karabaw

aw baka. Makainang kita ng mga karsada aw baay. Makainang oman kita ng mga radyo aw TV. Yang kariko sini mapakay natun inangun sabap ng aon kanatun dumduman aw makagawbuk kita. Dait na madyaw yang pagatiman natun sang donya antak magamit inyan para sang kadyawan ng manosiya. Kong di natun inangun, di natun pangagadan yang pyaglaongan ng Tohan.

2. Barapantag kita kay mapakay kita mapagbaaw sang Allaho Taala

Yang Allaho Taala yang yapagbaaw kang Nabi Adam aw si Sitti Awa. (Tg. Donya 1:28-30) Yang pagbaaw sang Allaho Taala yang pagdowaa.

Sang pagdowaa mapagbaaw kita sang Tohan aw yang Tohan yang mapagbaaw kanatun. Atarimaun ng Tohan yang mga pagdowaa natun, aw karim oman nan mapagbaaw kanatun.

3. Barapantag kita kay yamatigam kita sang madyaw aw maat

Si Nabi Adam aw si Sitti Awa dyadaa ng Allaho Taala adto sang madyaw na tanumanan na tyatawag ng ldin.

Ansinyan yagalaong yang Tohan kang Nabi Adam na mapakay nan kanun yang bonga ng kariko ng mga kaoy. Awgaid aon sambok na kaoy na yang pagkan sang bonga sinyan pyagasagda kanan ng Tohan. Yani na kaoy tyatawag ng kaoy na makaatag ng katigam sang madyaw aw maat.

Yagalaong yang Allaho Taala kang Nabi Adam, “Ayaw magkan sang bonga ng kaoy na makaatag kanmo ng katigam sang madyaw aw maat. Aw koman kaw san,

amatay kaw.” (Tg. Donya 2:17)

Dait na magapili si Nabi Adam daw apangadan nan yang pyaglaongan ng Tohan atawa dili. Barapantag yani na gogodanun makapantag sang kaoy na makaatag ng katigam sang madyaw aw maat kay aon dowangka butang na pyapakatigam kanatun:

Ona, yamatigam kita sang madyaw aw maat. Yang Tohan yang yagapakatigam kanatun daw ono yang madyaw.

Ikadowa, yang Tohan dili mamugus kanatun sang pagpangagad kanan. Kita mismo yang magapili daw inangun natun yang madyaw atawa dili.

4. Barapantag kita kay aon kahanda ng Allaho Taala para kanatun

Si Nabi Adam aw Sitti Awa yatagan ng Allaho Taala ng nyawa. (Tg. Donya 2:7) Sang bunna-bunna, yang ginawa ni Nabi Adam yagasikun sang ginawa ng Allaho Taala. Mana nan na yatagan kita ng napas atawa kinabowi na yagasikun sang Allaho Taala.

Sabap sinyan dili gaid ng pagatiman sang donya yang kanatun gawbuk kondi tyatawag oman kita na mga anak ng Tohan. Byabaoy kita na aon kapagonawa natun kanan. Sabap sinyan karim ng Tohan na umupud kita kanan adto sang sorga taman sa taman.

Nanga sa Byabaoy kita ng Allaho Taala?

Byabaoy kita ng Allaho Taala antak magatiman sang donya. Aw akaloyan nan yang mga otaw na madyaw yang pagatiman

Liksiyon 3

Tagna Donya 3:1-24

YANAGTARIKOD SI NABI ADAM AW SI SITTI AWA SANG ALLAHO TAALA

Yamaningug ba kaw sang radyo? Yamadungug mo ba yang balita? Basin aon papagtanam, basin yamadungug mo na aon gutum, mga baa atawa mga aksidente. Basin yamadungug mo na aon kasamok adto sa Manila atawa sa Davao. Yang kadaigan ng mga balita, madyaw ba? Dili kowaw! Kasagaran kasikot aw kasamok yang balita na yamadungug natun.

Pagbaoy ng Allaho Taala sang donya, yagalaong yan na madyaw yang kariko sinyan. Awgaid adon, yang kadaigan ng kikita aw dyudungug natun adi sang donya maat. Ono yang yamaitabo? Nanga sa aon kasamok? Nanga sa aon gutum? Ono yang sabap sini na mga kasikot?

Yang mga nabi sangaon yang yagasorat na madatung yang mga kasikotan aw magatarikod kono yang mga otaw sang Allaho Taala. Yang pagpakadosa yang pagtarikod sang Allaho Taala.

Yang Kitab yagapakatigam kanatun na yagasogod magpakadosa yang manosiya sidtong wakto na wa apangagad si Nabi Adam aw si Sitti Awa sang Allaho Taala. Yang kasikot oman yagasogod sabap sang pagpakadosa nilan.

Wa Apangagad si Nabi Adam aw Sitti Awa sang Allaho Taala

Kyakadumduman ba mo na dyadaa ng Tohan si Nabi Adam aw Sitti Awa sang tanumanan ng ladin? Ansidto na tanumanan

mapakay silan koman sang bonga ng kariko ng mga kaoy yatabiya sang bonga ng kaoy na makaatag ng katigam sang madyaw aw maat (Tg. Donya 2:15-17).

Sangallaw disinyan yodood si Iblis kang Sitti Awa sang porma ng bila. Pyagalaong nan si Sitti Awa na madyaw idtong kaoy. Yagalaong pa yan aw koman si Sitti Awa sang bonga sidtong kaoy, magaonawa da yan sang Allaho Taala aw atagan yan ng katigam sang madyaw aw maat. (Tagna Donya 3:4-5)

Na, yamallini da si Sitti Awa sinyan na pyaglaongan kay karim nan kaonan ng katigam magonawa sang Allaho Taala. Ansinyan pyagatanawan nan yang inyan na kaoy. Madyaw yan tanawon. Pagkatapos sinyan inipo nan yang sambok na bonga aw kana. Aw yatagan pa nan si Nabi Adam. (Tg. Donya 3:6)

Si Nabi Adam aw si Sitti Awa yamaningug sang pyaglaongan kanilan ni Iblis. Yang pirmiro na taganak ng manosiya wa apangagad sang pyaglaongan ng Tohan. Idto yang pagsogod ng pagpakadosa adi sang donya.

Yang Kariko natun Yamakadosa

Yang kariko ng mga otaw mga topo ni Nabi Adam aw si Sitti Awa. Magonawa kang Nabi Adam aw si Sitti Awa, kita obos, wa kita apangagad sang Tohan. Yamakasorat sang Kitab na yang kariko ng manosiya yamakadosa. (Roma 3:23)

Di kaw mangintoo san? Dumduma gaid aw osipa yang sarili mo, "Ako, yabay ba ako mangagad sang Tohan?" Dili kowaw! Aon mga wakto na di kaw mangagad sang Tohan. Sawpama, basin aon kyakawat mo sang barkada mo. Atawa yamadaman kaw sang kapagonawa mo. Basin di kaw abay maglaong ng

kabunnaan. Yani na mga ininang ta yang yagapakatigam na baradosa kadi kita.

Maskin karim natun inangun yang mga sogowan ng Tohan dili natun mainang yang kariko ng pyagasogo nan. Amatalo kita sabap ng baradosa kita. Yang pagpakadosa mas grabi kaysang paginang ng sayup. Yang pagpakadosa dili gaid ng paginang ng maat. Yang mana ng pagpakadosa na wa kita apangagad sang karim ng Tohan. Yang dosa iyan sa suud ng pangatayan natun. Agaw, kita obos yamakadosa.

Makasipug yang Pagpakadosa.

Nang wa pa makadosa si Nabi Adam aw Sitti Awa wa pa silan akasipug. Sang bunna-bunna, lobas pa silan.

Awgaid pagkatapos nilan magpakadosa kyakaonan silan ng kasipug. Yagadumdum da silan na atabonan nilan yang lawas nilan. Agaw yagadaagan silan sang kasagbutan antak tabonan nilan yang lawas nilan ng mga daon. (Tg. Donya 3:7)

Yamakasabot kita sang byabati ni Nabi Adam aw si Sitti Awa kay karim oman natun na akatabonan yang mga dosa natun. Aon wakto na atabonan natun yang kanatun pagdumut ng pagikul. Atawa magalikay kita sang mga otaw kay yamalluk kita kanilan. Sang mayninyan na pamaagi atagoon natun yang bunna na kinaiya natun sikun sang kapagonawa ta sabap sang mga dosa ta.

Yamalluk kita sang Allaho Taala sabap sang kanatun mga Dosa

Nang wa pa makadosa si Nabi Adam aw Sitti Awa madyaw yang pagbaaw nilan sang Tohan. Wa silan akalluk sang Tohan kay madyaw silan na mga otaw, mana nan na waa pay dosa

nilan.

Awgaid pagkatapos nilan magpakadosa kyakaonan silan ng alluk. Yagadaagan silan sang kakaoyan aw yagatago silan kay di da silan ng madyaw. (Tg. Donya 3:8) Yamatigam silan na sopak sang Tohan yang pagpakadosa nilan. Agaw, yamalluk silan.

Aon wakto na magatago oman kita sang Tohan magonawa kang Nabi Adam aw si Sitti Awa. Karim natun na di gao mangilabot yang Tohan sang kanatun kinabowi awgaid na apasagdan nan kita. Karim natun karingawan yang Tohan. Kong magpakadosa kita, mibiya kita sang Tohan. Agaw, amasapad yang kanatun kinabowi sabap sang mga dosa ta.

Sino yang Amabasul?

Ansinyan kyomadto yang Allaho Taala sang tanumanan ng Idin. Awgaid yanagtago si Nabi Adam aw si Sitti Awa. (Tg. Donya 3:8-13) Ansinyan yosip silan ng Allaho Taala daw nanga sa yagatago silan. Tyomobag si Nabi Adam, “Yamalluk ako.” Awgaid kyakatigaman da ng Tohan daw nanga sa yamalluk silan. Di mapakay na amatago yang dosa nilan sikun sang Allaho Taala.

Ansinyan yagaosip yang Allaho Taala, “Yakan kaw sang bonga ng kaoy na syasagda ko kanmo?”

Tyomobag si Nabi Adam, “Ya Tohan, yang asawa na yatag mo kanak, yan yang yagpakan kanak sidtong bonga.”

Yagalaong oman si Sitti Awa, “Inilad ako ng bila, agaw yakan ako.”

Di ba, maynan oman yang ininang mo? Yamatigam kaw na

yamakadosa kaw, awgaid yang byabasul mo yang tuna na otaw. Basin maskin yang Tohan yang abasuun mo. Sayup yan! Sawpama, aon yagalaong kanmo, "Pagindug sang saad ng iyog." Na, mosogot kaw aw inangun mo maskin kyakatigaman mo na dili yan ng madyaw. Aw kaogon kaw ng iyog, sino yang amabasul? Awgaid di natun adawatun yang risponsabilidad natun. Kay mas masayun na abasuun natun yang kadaigan magonawa sang ininang ng ompo natun na si Nabi Adam.

Yang Kahanda ng Allaho Taala sang Paglowas kanatun

Ansinyan pyapalayas ng Allaho Taala si Nabi Adam aw Sitti Awa sikun sang tanumanan ng Idin kay yamakadosa silan. Yamakaagi da silan ng kasikot sabap sang dosa nilan upud sang kariko ng byabaoy ng Tohan. Awgaid maloyanun yang Allaho Taala. Karim nan lowasun si Nabi Adam aw si Sitti Awa kipat sang mga katopowan nilan sikun sang pagpakadosa, sikun sang kariko ng kamasiyatan aw sikun oman sang kabarakat ni Iblis.

Sidto na wakto yagasogod da yang Allaho Taala magpakita sang kanan kahanda na olowasun nan yang mga otaw sikun sang mga dosa nilan. Dowangka butang yang ininang nan na yagapakita sang kahanda nan:

1. Yagapasad yang Tohan na amaotaw yang sambok na otaw na yan yang magadogmok sang oo ni Iblis. (Tg. Donya 3:15) Yani yang pirmiro na pasad ng Tohan makapantag kang Isa Almasi. (Yang mana ng "Almasi" yang pyapasad na Manlollowas).
2. Pyapandagoman nan si Nabi Adam aw si Sitti Awa ng mga dagom sikun sang paris ng ayup antak makamang yang

Liksiyon 4

Tagna Donya 6:5-22; Tg. Donya 7:1-24; Tg. Donya 8:1-22

SI NABI NOH AW YANG DAKOWA NA LUNUP

Yang mga anak ni Nabi Adam aw Sitti Awa si Kabil aw si Habil. Sang allaw disinyan yagapasampay yang maglomon adto sang Allaho Taala. Tyatarima ng Allaho Taala yang korban ni Habil, awgaid aw nan atarimaa yang pasampay ni Kabil. (Tg. Donya 4:1-7) Agaw, yamadaman si Kabil kang Habil aw yonay nan pataya. (Tg. Donya 4:8)

Mabugat da yang ginawa ni Nabi Adam aw si Sitti Awa. Kyakadumduman nilan na wa silan apangagad sang Allaho Taala. Adon ikita nilan na yang dosa nilan yagasabap ng pagpatay sang anak nilan.

Nang yagakadaig yang mga otaw yagakadakowa oman yang mga dosa nilan. Aon yang pagpatay magonawa sang ininang ni Kabil kang Habil. Tokgawan yang mga otaw aw mataas yang garbo nilan. Yamakasorat sang Kitab na “Adon ikita ng Tohan na dakowa yang dosa ng manosiya sang babawan ng donya, na yabay mangkaat yang dumduman nilan aw yang kallini na yagasikun sang kanilan pangatayan. “ (Tg. Donya 6:5)

Masakit sang ginawa ng Allaho Taala yang maat na mga inang ng mga otaw. (Tagna Donya 6:6) Syasakitan yang Allaho Taala kay ibiya kanan yang manosiya sabap sang pagpakadosa nilan.

Mairap kong mawat kaw sang Allaho Taala. Yang tibok donya yagairap sabap sang mga dosa ng mga otaw. Di karim ng Allaho Taala na mibiya kanan yang mga otaw. Agaw,

mabugat yang ginawa nan sabap ng baradosa yang manosiya.

Sisiksa ng Allaho Taala yang Maat na mga Otaw

Yang siksa sang maat na mga otaw adi sang donya yang kamatay. Agaw, pyapadaa ng Allaho Taala yang dakowa na lunup sang tibok donya aw pyapatay nan yang kariko ng mga otaw aw ayup yatabiya sang pilangka otaw na madyaw.

Yang pamilya gaid ni Nabi Noh yang yamangagad sang Allaho Taala. (Tg. Donya 6:8) Agaw, karim ng Allaho Taala lowasun si Nabi Noh aw paglaonga nan makapantag sang madatung na lunup. Syosogo nan si Nabi Noh na magainang ng dakowa na bangka. (Tg. Donya 6:13-17) Sa suud ng pilangka toig ininang ni Nabi Noh aw yang mga anak nan na usug yang dakowa na bangka. Sang dumduman ng maat na mga otaw sangu kono si Nabi Noh aw inikuan nilan.

Sang kadogayan yatapos da yang bangka. Yang yakasakay gaid si Nabi Noh aw yang kanan pamilya kipat sang sangka paris ng kada biyas ng mga ayup na byabaoy ng Tohan. Pagkatapos sinyan yagasogod yang owan aw yagalunup da. Si Nabi Noh gaid aw yang kanan pamilya yang yamalowas, awgaid yang kadaigan ng mga otaw yamangkamatay. (Tg. Donya 7:19-23)

Pagkatapos ng kowarenta na allaw yatangku yang owan aw yagaipan magkati yang tobig sang donya. Sang kadogayan yakatongtong da yang bangka sang butay ng Ararat. (Tg. Donya 8:4)

Ansinyan yakawas si Nabi Noh aw yang kanan pamilya sikun sang bangka. Pagkawas nilan, yagapoji aw yamanginsokor silan sang Tohan na yagalowas kanilan. Aw tyatarima ng Tohan yang panginsokor nilan.

Ansinyan yagapasad yang Allaho Taala kang Nabi Noh kipat sang kariko ng mga otaw adi sang donya na di da nan apalunupan yang donya. Pagkatapos san byubutang nan yang baangaw sang langit silbi tanda sang pasad nan. (Tg. Donya 9:11-13)

Dait na magabantay kita sang kanatun batasan. Dakowa na towada kanatun yang gogodanun makapantag sang lunup kay yagapakita yani kanatun na di gaid adawatun ng Tohan yang dosa. Kyakatigaman natun na madatung yang allow ng paghokom. Aw pyapakatigam da kanatun ng mga nabi na pagdatung ng Allow ng Paghokom, alabak da yang mga otaw na wa apangintoo sang Tohan sang atoon adto sang narka.

Yamakadosa yang mga Anak ni Nabi Noh

Yang kariko na mga otaw na wa apangagad sang Tohan yamangkamatay sang lunup. Si Nabi Noh gaid aw yang kanan pamilya yang yamalawas. Yamallini si Nabi Noh na di da gao magpakadosa yang mga otaw. Awgaid yang dosa iyan da sa suud ng pangatayan ng otaw. Agaw, pagkatapos ng lunup yamakadosa da oman yang mga otaw aw wa da oman silan apangintoo sang Tohan.

Sang kadogayan ininang da ng mga topo ni Nabi Noh yang makagwas na baay na tyatawag ng baay sang banwa ng Babil. Yagapasigarbo silan aw karim nilan mainang ng bantoganun.

Wa akallini sinyan yang Allaho Taala. Agaw, pyapatangku nan yang paginang sang makagwas na baay. Pyapagsagulan yang kanilan pyaglaongan aw yagakatuna-tuna da yang mga tribo. Agaw, ibiyaan nilan yang makagwas na baay kay wa da silan magkasinabot. (Tg. Donya 11:8-9) Aw maskin wain

akadto yang mga topo ni Nabi Noh yabay silan magpakadosa.

Yang Kahanda ng Allaho Taala sang Paglowas kanatun

Awgaid wa akaringawi ng Tohan yang kanan kahanda na olowasun nan kita sikun sang mga dosa natun kay dakowa yang looy nan kanatun.

Pagkakawas ni Nabi Noh sang Bangka, pyagalaong yan ng Tohan na di mapakay kanun yang karni na aon pay dogo. (Tg. Donya 9:4) Maskin adon, madaig pa yang mga Yahodi aw yang mga yamangintoo kang Isa Almasi kipat oman sang mga Moslim na dili makan ng karni na aon pay dogo.

Nanga sa syasagda ng Tohan si Nabi Noh sang pagkan ng karni na aon pay dogo? Syasagda nan inyan kay yang dogo na yoboos sikun sang korban yang tanda sang paglowas kanatun. Sang sonod na mga liksyon akadogangan yang kanmo pagsabot sang kahanda ng Allaho Taala.

Liksiyon 5
(Tagna Donya 12:1-20)

**YANG PASAD NG ALLAHO TAALA KANG
NABI IBRAHIM**

Madaig yang mga toig na yalabay sikun sang wakto ng lunup bago pa akaotaw si Nabi Ibrahim. Sidto na wakto yagauya si Nabi Ibrahim upud sang kanan ama sang banwa ng Haran sang bangsa ng Misopotami. Yang bangsa ng Misopotami, na bangsa ng Iraq adon, mga 1500 km yang kawat sikun sang banwa ng Mekka. Yang Misopotami madyaw para sang mga kamil aw para sang pagtanum ng trigo. Aon oman dowambok na dakowa na tobig na yagasikun sang mga butay.

Ansinyan yamangasawa si Nabi Ibrahim. Yang ngaan ng asawa nan si Sara. Madyaway yan na bobay, awgaid way anak nilan.

Pipili si Nabi Ibrahim ng Allaho Taala

Madyaw yang kabutang ni Nabi Ibrahim. Sangallaw disinyan yadatung kanan yang sogo ng Allaho Taala na yagaisab sang kanan kinabowi. Yagalaong yang Allaho Taala kang Nabi Ibrahim, “Panawi yang kanmo banwa aw yang kanmo taganak kipat oman sang kanmo kalomonan aw singadto sang banwa na apakita ko kanmo.” (Tg. Donya 12:1). Agaw, pyomanaw si Nabi Ibrahim aw dyadaa nan yang kariko na mga ayup nan. (Tg. Donya 12:4)

Yamangagad si Nabi Ibrahim sang Allaho Taala

Ansinyan pyapangagadan ni Nabi Ibrahim yang sogo kanan ng Tohan aw pyapanawan nan yang banwa ng kanan ama. Sa

suud ng pilambowan yagapanaw-panaw gaid si Nabi Ibrahim. Sang kadogayan yamakadatung yan sang banwa ng Kanaan na banwa ng Palistina adon. Idto magauya si Nabi Ibrahim ng madogay na panahon. Aw idto oman yan akamatay na mawat sang kalomonan ng kanan ama.

Yang Pasad ng Allaho Taala kang Nabi Ibrahim

Yamatigam yang Tohan na iklas yang pagpangintoo ni Nabi Ibrahim. Kyakasowatan nan si Nabi Ibrahim sabap ng yasarig yan kanan. Agaw, yagapasad yang Tohan na akaloyan nan si Nabi Ibrahim. (Tg. Donya 12:2) Yagapasad yang Tohan na apakadaigun nan yang mga topo nan magonawa sang kadaig ng mga bitoon sang langit. Yagapasad oman yan na atag nan kang Nabi Ibrahim kipat sang mga topo nan yang banwa ng Palistina taman sa taman. Aw yagapasad oman yan na atagan nan ng kadyawan yang kariko ng mga otaw sabap sang anak ni Nabi Ibrahim.

Yamakaagi si Nabi Ibrahim sang Kasikot

Masakit sang pangatayan ni Nabi Ibrahim panawan yang mga kalomonan nan. Mairap oman abay gaid magpanaw-panaw sang banwa ng Palistina na way pyagauyaan. Na, wa akadogay disinyan bali na kairap ng kabutang ni Nabi Ibrahim. Yatangku yang owan aw yagango yang lopa. Kolang da yang sagbut sang kaayupan nan. Kolang oman yang amakan nilan. (Tg. Donya 12:10)

Abir adon na panahon, yang mga otaw na yamangagad sang Tohan amakaagi oman ng mga kasikotan. Aon mga otaw na pyapalayay sikun sang kanilan baay. Aon oman mga otaw na inikuan ng kadaigan. Tyotogotan ng Tohan yan na mga kasikot antak nan katigaman daw wain kita kotob aw antak

magakatigsun kita. Yang pagsabar ng kasikot magapakita daw bunna yang pagsarig ta sang Tohan aw iklas yang pangatayan natun sang pagpangagad kanan. Di kita apabayaang ng Tohan sang wakto ng kasikot. Yamallini yan magpakita kanatun na dakowa yang looy nan kanatun. Yamallini oman yan magatag kanatun ng dakowa na sabar sang wakto ng kasikot.

Wa makababag kang Nabi Ibrahim yang mga kasikot. Maskin yamagutum yan yamangagad yan sang Tohan. Wa yan magabarik adto sang banwa ng kanan ama, awgaid yagapabilin yan sang banwa na pyapakita kanan ng Tohan.

Mairap Magsarig sang Pasad ng Allaho Taala

Maskin yamangintoo si Nabi Ibrahim sang Allaho Taala aon wakto na yairapan yan somarig kanan ng way dowad-dowa. Yairapan yan mangintoo na amatoman pa yang pasad kanan ng Allaho Taala. Boyagay da si Sara na asawa nan, awgaid wa pay anak nilan. Monono yang pagpakadaig ng mga topo ni Nabi Ibrahim na waa say anak nan?

Yang Pagkaotaw ni Ismail

Yang dumduman ni Sara na di da yan amanganak. Sabap sinyan pyagalaong nan si Nabi Ibrahim na pangasawaun nan yang allang nan na si Hajara antak kaonan silan ng anak sabap kanan. Aw pyapangagadan ni Nabi Ibrahim yang pyaglaongan ni Sara. Wa akadogay disinyan kyakaotawan da si Hajara ng anak na usug na si Ismail.

Ansinyan yagapasad yang Allaho Taala na akaloyan nan yang mga topo ni Ismail. Yagalaong oman yan na amainang si

Ismail ng dakowa na bangsa. Yamakasorat sang Kitab na “Yumupud yang Allaho Taala sang isu.” (Tg. Donya 21:20)

Sangallaw disinyan yagapanaw si Ismail aw yang kanan ina na si Hajara adto sang diserto. Ansinyan kyakaorotan silan ng tobig. Awgaid yamalowas silan sabap ng aon malaikat na yagatolli kang Hajara ng sambok na balon. (Tg. Donya 21:14-21) Yani yang tanda na kyakaloyan si Ismail ng Allaho Taala aw yatiman nan.

Yasarig si Nabi Ibrahim sang Pasad ng Allaho Taala

Pagkatapos maotaw ni Ismail yagapakita oman yang Allaho Taala kang Nabi Ibrahim. Yagapasad yan na akaonan si Sara, na asawa nan, ng anak na usug. Katingaan yani na pasad kay boyagay da si Sara. Sang kabunnaan, apit da 90 yang kanan idad. Awgaid yasarig si Nabi Ibrahim sang Allaho Taala.

Kyakasowatan si Nabi Ibrahim ng Allaho Taala kay yasarig yan sang kanan pasad. Yamakasorat sang Kitab Injil na “Si Ibrahim yasarig sang Tohan aw tyatarima yan na matorid sabap sang pagsarig nan.” (Roma 4:3) Aon wakto na dili ng matigsun yang pagsarig ni Nabi Ibrahim, awgaid maskin maynan pyapadayon nan yang pagpangintoo na amanganak pa yang kanan asawa maskin boyagay da.

Sabap ng aon pagsarig ni Nabi Ibrahim yagalaong yang Tohan na matorid yan na otaw. Yamabaoy yan ng matorid kay yasarig yan sang pasad kanan ng Tohan.

Yang Pyagapasadan ng Allaho Taala aw si Nabi Ibrahim

Aon pyagapasadan na ininang ng Allaho Taala adto kang Nabi Ibrahim. Pipili nan si Nabi Ibrahim aw yagapasad yan na

akaloyan nan. Si Nabi Ibrahim oman yamangagad aw yasarig sang Allaho Taala. Agaw, sabap sang pagsarig nan sang Allaho Taala kyakaloyan yan aw yang kanan pamilya.

Barapantag yang pyagapasadan ng Tohan adto kang Nabi Ibrahim. Agaw, karim ng Tohan na abay kadumduman ni Nabi Ibrahim yang inyan na pyagapasadan. Ansinyan syosogo ng Tohan si Nabi Ibrahim na magapatoli. (Tg. Donya 17:10-11) Yang pagpatoli yang tanda sang pasad ng Tohan kang Nabi Ibrahim. Sikun sidto na wakto pyapatoli yang mga kausgan na mga topo ni Nabi Ibrahim.

Yagapasad yang Allaho Taala na Akaloyan nan yang kariko ng mga Bangsa adi sang Donya

Pagkaotaw ng isu na pyapasad ng Allaho Taala kang Nabi Ibrahim, 100 da yang idad ni Nabi Ibrahim aw 90 da si Sara. Dakowa yang kasawat ni Nabi Ibrahim aw pyagangaanan nan yang kanan anak ni Isahak.

Madyaw yang pasad ng Allaho Taala sang mga topo ni Nabi Ibrahim kpat sang mga topo ni Isahak. Yagalaong yang Allaho Taala, “Yang kariko ng mga tribo amangayo kanak na akaloyan ko silan magonawa sang looy ko sang mga topo mo.” (Tg. Donya 22:18) Mana nan na yang kariko ng mga bangsa adi sang donya akaloyan sabap sang anak ni Nabi Ibrahim aw si Sara.

Sang mosonod na mga liksyon akatigaman mo na sikun sang mga katopowan ni Nabi Ibrahim aw si Sara si Isa Almasi. Bunna sagaw na dakowa yang kapantagan ng pyagapasadan ng Tohan adto kang Nabi Ibrahim para sang kariko ng mga bangsa adi sang donya.

Liksiyon 6

Tagna Donya 25:19-34; Tg. Donya 37:2-11

YANG KAHANDA NG ALLAHO TAALA PARA KANG YAKOB

Yang kadaigan ng mga gogodanun sang Tagna Donya yang kaagi-agi ng mga katopo-topowan ni Nabi Ibrahim. Sabap sang kaagi-agi nilan pyapakita ng Tohan yang kanan kahanda daw monono yang paglowas nan sang manosiya.

Kong apangagadan natun yang Tohan, amatoman yang katoyowan nan sang kanatun kinabowi. Makita oman natun na atimanun nan kita. Maynini oman yang kaagi-agi ni Nabi Ibrahim aw yang mga topo nan.

Si Yakob yang Pipili ng Allaho Taala

Yang kallini ni Nabi Ibrahim na amangasawa si Isahak ng sambok na bobay sikun sang mga kalomonan nan. Sabap sinyan syosogo nan yang sambok na allang nan adto sang Misopotami na banwa ng pyagasikunan nan. Aw pyapakadto ng Tohan yang allang adto sang bobay na kanan pipili para kang Isahak. Yang ngaan nan si Ribika.

Sa suud ng bainte ka toig waa pay anak nilan Isahak aw si Ribika. Ansinyan yagadowaa si Isahak para kang Ribika antak kaonan silan ng anak. Aw yatagan silan ng Tohan ng kambal na usug. (Tg. Donya 25:21) Bago pa akaotaw yang kambal pyagalaong si Ribika ng Tohan na “Yang magowang amainang ng allang ng mangod nan.” (Tg. Donya 25:23) Yang ngaan ng panganay si Isaw, aw yang ngaan ng mangod si Yakob.

Nang dakowa da yang maglomon yamainang si Isaw ng madyaw na manganganop aw yamallini yan maguya sang

kakaoyan. Si Yakob oman, matingun na otaw aw yamallini yan maguya sang baay. Sang allaw disinyan pagbarik ni Isaw sikun sang pagpanganop, yamagutumay yan. Aw yamangayo yan ng pagkan adto kang Yakob. Yagalaong si Yakob, “Apakanun ta kaw kong atag mo kanak yang kapatot ng pagkapanganay.” (Tg. Donya 25:31) Ansinyan byabando ni Isaw yang kanan kapatot ng pagkapanganay sang sambok na tasa ng sabaw.

Nang matikadungay da si Isahak aw wa da yan makakita sabap sang kataas ng kanan idad yagakahanda yan na amangayo ng kadyawan para kang Isaw na panganay nan. Awgaid inilad yan ni Yakob kay yagasiling yan kang Isaw. Sang mayninyan na pamaagi dyadawat ni Yakob yang kadyawan na pyapangayo gao ni Isahak para kang Isaw.

Dyadaa ng Allaho Taala yang mga Yahodi adto sang Banwa ng Misir

Sampoo aw dowangka otaw na aag usug yang mga anak ni Yakob. Yang sambok kanilan pyagangaanan ni Yosop. Dyudumtan yan ng mga mangkagowang nan kay pyapasaya yan ng kanilan ama aw yatagan yan ng madyaw na dagom. Sanggabi sinyan yagatagaynup si Yosop. Sang tagaynup nan ikita nan na yamanojod kanan yang mga mangkagowang nan. (Tg. Donya 37:5-8) Paggogod nan kanilan sidtong tagaynup nan, labi da yang pagdumut nilan kanan.

Sangallaw disinyan nang yagapasamsam yang mga mangkagowang ni Yosop ng mga karniro adto sang mawat na banwa kyakadtowan silan ni Yosop. Ansinyan gyagapos nilan si Yosop aw barigyaa nilan sang mga negosyante na yagapasingadto sang Misir. Pagori ng mga mangkagowang, pyagalaong nilan yang kanilan ama na pyapatay si Yosop ng

maisug na ayup.

Adto sang Misir byabarigya da oman si Yosop aw yamainang yan ng allang ni Potipar na sambok na baragwa ng soltan sang Misir. Madyaw na otaw si Yosop. Agaw, wa akadogay disinyan pyagalaong si Yosop ng asawa ni Potipar na imipid kanan. Awgaid wa osogot si Yosop. Yamakasorat sang Kitab na “Maskin pyagalaong nan si Yosop ng allaw-allaw, wa yan ipid kanan.” (Tg. Donya 39:10)

Sangallaw disinyan nang yagagawbuk si Yosop adto sa suud ng bay, kyukuputan yang kanan dagom ng asawa ni Potipar aw laong nan, “Kay pasaya, ipidi ako.” (Tagna Donya 39:12) Yamatigam si Yosop na sayup nan. Yamatigam oman yan na kong inangun nan, amakadosa yan sang Tohan. Agaw, dyomaagan yan adto sa logwa ng baay aw kabilin yang kanan dagom sang arima ng bobay. Pagori ng kanan bana, yamakak yang bobay aw laong nan na inilabtan kono yan ni Yosop. Yamadaman da si Potipar kang Yosop aw pyapapiriso nan.

Awgaid maskin adto sang pirisowan si Yosop yupudan yan ng Tohan. Sanggabi sinyan yagatagaynup yang soltan. Aw aon sangka otaw na yagaombad kanan na yamatigam si Yosop magmana sang mga tagaynup. Ansinyan pyagalaong ni Yosop yang soltan na yang tagaynup nan pagpakatigam kanan ng Tohan na paglabay ng pitongka toig, aon madatung na dakowa na gutum. Adon, pyapalogwa ng soltan si Yosop sikun sang pirisowan aw yamainang yan ng gobirnadador sang Misir. Sa suud ng pitongka toig pyapatipon ni Yosop yang pagkan antak mangandam silan sang madatung na gutum.

Pagdatung ng gutum sang kariko ng mga banwa, kyomadto yang mga mangkagawang ni Yosop sa Misir kay magabili ng pagkan. Pagkaatobang nilan kang Yosop, yamanojod silan,

awgaid wa silan ikilaa kanan. Sang pirmiro, maisug si Yosop sang mga mangkagowang nan antak tistingan nan silan.

Awgaid pagkatugun-tugun sinyan, yagapakilaa yan kanilan aw yasaot silan ng alluk. Awgaid pyagalaong silan ni Yosop na di silan amalluk kanan. Yagalaong pa yan, “Maskin maat yang dumduman mayo kanak, yatoman yang kahanda ng Allaho Taala na madyaw kanatun.” (Tg. Donya 50:20)

Ansinyan syosogo ni Yosop yang mga mangkagowang nan na omori da aw paagadun yang kanilan ama pagbarik da oman nilan sang Misir. Ansinyan sagaw byomallin si Yakob aw yang kariko ng mga anak nan adto sang Misir.

Toongka Butang na dait Kadumduman

Yani na gogodanun yagaindo kanatun ng toongka butang:

1. Yang kahanda ng Tohan di abay magonawa sang kanatun dumduman. Yang dumduman ni Isahak na amatoman yang katoyowan ng Tohan sabap kang Isaw na panganay nan yosobay sang kabatasanan nilan. Awgaid yang pipili ng Tohan si Yakob.
2. Maskin yang kasikot gyagamit ng Tohan antak mainang ng kadyawan. Yang pagbarigya kang Yosop ng mga lomon nan pyagakahanda ng Tohan para sang kadyawan nilan. Sang orian, kikita ni Yosop yang katoyowan ng Tohan.
3. Yang Tohan yang makalawas kanatun sikun sang maskin ono na satsat. Yagadili si Yosop sang kallini ng asawa ni Potipar aw yatagan yan ng Tohan ng kadaogan.

Sang sonod na libro aon mga liksyon sikun sang ikadowa na

Yang Pukas ng Manosiya: **Osip 1**

Yani yang mga osip makapantag sang pirmiro na liksyon.
Pagsorat ng litra ng insakto na tobag sang linya.

1. Yagalaong yang Quran na yang Kitab Tawrat
 - A. syosorat ni Haron
 - B. sikun sang Allaho Taala
 - C. aon toongka bain _____

2. Yang “Tagna Donya” yang
 - A. ikadowa na bain sang Kitab Tawrat
 - B. pirmiro na bain sang Kitab Tawrat
 - C. ikalima na bain sang Kitab Tawrat _____

3. Yamakasorat sang Kitab Tawrat na byabaoy yang donya
 - A. sang pukas
 - B. na minilyon na ka toig da yang yalabay
 - C. na pilangka mil na ka toig yang yalabay _____

4. Bago pa inanga ng Allaho Taala yang donya ng madyaw na pyagauyaan
 - A. maynang bola yang porma ng donya
 - B. tyatabonan yang donya ng mga kaoy
 - C. waa pay porma ng donya aw waa pay lasak. _____

5. Ininang ng Allaho Taala yang donya ng madyaw na pyagauyaan
 - A. sa suud ng unum na allaw
 - B. sa suud ng opat na allaw
 - C. sa suud ng toong allaw _____

Pagsorat na “bunna” atawa “sayup” pagkatapos ng kada pyaglaongan.

6. Byabaoy ng Allaho Taala yang samut sang ikadowang allaw. _____

7. Byabaoy ng Allaho Taala yang mga langgam sang ikalimang allaw. _____

8. Byabaoy ng Allaho Taala yang manosiya sang ikaunum na allaw. _____

9. Yatag ng Allaho Taala yang mga sagbut sang ikapitong allaw. _____

10. Yatag ng Allaho Taala kanatun yang donya silbi ridski nan. _____

Pagsorat ng kanmo ngaan aw pyagauyaan (karsada aw banwa) sang sonod na mga linya:

Ngaan:

Karsada, barangay:

Banwa:

Yang Pukas ng Manosiya: **Osip 2**

Yani yang mga osip makapantag sang ikadowa na liksyon.

1. Byabaoy ng Allaho Taala si Nabi Adam
 - A. sikun sang mga ayup
 - B. sikun sang abog
 - C. sikun sang mga tanum _____
2. Byabaoy ng Allaho Taala si Sitti Awa
 - A. sikun sang abog
 - B. sikun sang pusa ng baka
 - C. sikun sang sambok na pusa na kyakamang nan sang lawas ni Nabi Adam _____
3. Pyapakatigam kanatun ng Kitab Tawrat na
 - A. aon kanatun nyawa
 - B. di kita makadowaa sang Allaho Taala
 - C. magonawa kita sang ayup _____
4. Sino yang byabaoy ng Tohan na aon kapagonawa kanan?
 - A. yang mga ayup
 - B. yang manosiya
 - C. yang mga ayup aw yang manosiya _____
5. Pyagalaong ng Allaho Taala si Nabi Adam aw Sitti Awa na mapakay nilan kanun
 - A. yang kariko ng mga langgam yatabiya sang sambok na langgam
 - B. yang kariko ng mga isda yatabiya sang sambok na isda
 - C. yang kariko ng mga bonga yatabiya sang sambok na bonga _____

Pagsorat ng “bunna” atawa “sayup” pagkatapos ng kada pyaglaongan.

6. Byabaoy si Nabi Adam sikun sang kaamdagan _____
7. Dyadaa ng Allaho Taala si Nabi Adam aw Sitti Awa sang madyaw na tanumanan. _____
8. Dait na agamiton natun yang kariko na adi sang donya para sang kadyawan ng mga otaw. _____
9. Pyupugus kita ng Allaho Taala pagpangagad kanan. ____
10. Yamallini yang Allaho Taala na magauya kita upud kanan taman sa taman. _____

Ngaan:

Karsada, barangay:

Banwa:

Yang Pukas ng Manosiya: **Osip 3**

Yani yang mga osip makapantag sang ikatoo na liksyon.
Pagsorat ng litra ng insakto na tobag sang linya

1. Yodood si Iblis kang Sitti Awa sang porma ng
A. bila
B. malaikat
C. usug _____

2. Pyagalaong si Sitti Awa ni Iblis na
A. makapagowapa kanan yang bonga
B. akaonan yan ng katigam magonawa sang
Allaho Taala sabap sidtong bonga
C. makapagpakadakowa kanan yang bonga _____

3. Pagkatapos magpakadosa si Nabi Adam aw Sitti Awa
A. yagasogod yang Allaho Taala magpakita
sang kanan kahanda na olowasun nan yang
manosiya sikun sang mga dosa nilan.
B. yamasowat yang Allaho Taala
C. pyapabayaang silan ng Allaho Taala _____

4. Yang pagpakadosa
A. magonawa sang paginang ng sayup
B. magonawa sang pagsopak sang Allaho Taala
C. madyaw para kanatun _____

5. Kong makadosa kita
A. kita yang amabasul
B. yang Saytan yang amabasul
C. Yang Allaho Taala yang amabasul _____

Pagsorat ng “bunna” atawa “sayup” pagkatapos ng kada pyaglaongan.

6. Makapugus kanatun magpakadosa yang Saytan. _____
7. Yamasipug si Nabi Adam aw Sitti Awa sabap sang dosa nilan. _____
8. Pyapandagoman ng Allaho Taala si Nabi Adam aw si Sitti Awa ng mga daon. _____
9. Pagkatapos magpakadosa yanagpabilin si Nabi Adam aw si Sitti Awa sang tanumanan ng Idin. _____
10. Yang kariko ng manosiya baradosa. _____

Ngaan:

Karsada, barangay:

Banwa:

Yang Pukas ng Manosiya: **Osip 4**

Yani yang mga osip makapantag sang ikaopat na liksyon.
Pagsorat ng litra ng insakto na tobag sang linya.

1. Pagkatapos ni Nabi Adam aw si Sitti Awa
 - A. yomondang magpakadosa yang mga otaw
 - B. yagakadakowa yang dosa ng mga otaw
 - C. tagbibis da gaid yang dosa ng mga otaw _____

2. Sisiksa ng Allaho Taala yang manosiya
 - A. sabap ng dakowa yang dosa ng manosiya
 - B. sabap ng sobra yang kadaig ng mga otaw sang donya
 - C. sabap ng matigamay da yang mga otaw _____

3. Pyapatay ng Allaho Taala yang mga otaw
 - A. pinaagi sang lunup
 - B. pinaagi sang gutum
 - C. pinaagi sang mga sakit _____

4. Si Nabi Noh aw yang kanan pamilya
 - A. yamatay sang lunup
 - B. yamalawas sa suud ng bangka
 - C. yagapatay sang kariko ng mga ayup _____

5. Sang makagwas na baay sang Babil
 - A. pyanagsaguan ng Allaho Taala yang pyaglaongan ng mga otaw
 - B. pyagalaong ng Allaho Taala yang mga otaw makapantag sang lunup
 - C. pyapaowanan ng Allaho Taala yang mga otaw ng atoon _____

Pagsorat ng “bunna” atawa “sayup” pagkatapos ng kada pyaglaongan.

6. Pyapatay si Kabil ni Habil. _____
7. Yamakadosa yang mga anak ni Nabi Noh. _____
8. Pyagalaong ng Allaho Taala si Nabi Noh na iminum ng dogo. _____
9. Karim ng Allaho Taala na mibiya kita kanan. _____
10. Yang pagboos ng dogo sikun sang ayup na pyapakorban yang tanda sang kahanda ng Allaho Taala sang paglowas kanatun sikun sang mga dosa. _____

Ngaan:

Karsada, barangay:

Banwa:

Yang Pukas ng Manosiya: **Osip 5**

Yani yang mga osip makapantag sang ikalima na liksyon.

1. Yamabowi si Nabi Ibrahim
 - A. bago pa si Nabi Noh
 - B. nang madaig da yang mga toig na yalabay sikun kang Nabi Noh
 - C. sang panahon ni Nabi Noh _____

2. Pyagalaong ng Allaho Taala si Nabi Ibrahim
 - A. na amangasawa
 - B. na abarigya yang kariko ng kaayupan nan
 - C. na makadto sang banwa na apakita kanan ng Allaho Taala _____

3. Tyotogotan ng Allaho Taala yang mga kasikot
 - A. antak tistingan nan kita aw antak magkatigsun kita
 - B. sabap ng wa yan magaatiman kanatun
 - C. sabap ng yamasawat kita sang mga kasikot _____

4. Yagalaong yang Allaho Taala na madyaw na otaw si Nabi Ibrahim
 - A. sabap ng wa makadosa si Nabi Ibrahim
 - B. sabap ng tyatabangan ni Nabi Ibrahim yang kadaigan na mga otaw
 - C. sabap ng yasarig yan sang Allaho Taala _____

5. Yang ngaan ng anak na pyapasad ng Allaho Taala kang Nabi Ibrahim aw si Sara
 - A. si Adam
 - B. si Isahak
 - C. si Kabil _____

Pagsorat ng “bunna” atawa “sayup” pagkatapos ng kada pyaglaongan.

6. Pyapanawan ni Nabi Ibrahim yang banwa ng kanan ama. _____
7. Si Ismail yang anak ni Sara. _____
8. Yagapasad yang Allaho Taala na akaloyan nan si Ismail. _____
9. Kyakaotawan si Sara ng anak na usug nang 90 yang kanan idad. _____
10. Yang pagpatoli yang tanda sang pasad ng Allaho Taala kang Nabi Ibrahim. _____

Ngaan:

Karsada, barangay:

Banwa:

Yang Pukas ng Manosiya: **Osip 6**

Yani yang mga osip makapantag sang ikaunum na liksyon.
Pagsorat ng litra ng insakto na tobag sang linya.

1. Karim ni Nabi Ibrahim
 - A. na amainang si Isahak ng bantoganun na soltan
 - B. na amangasawa si Isahak ng bobay sikun sang mga kalomonan nan
 - C. na magaballin si Isahak sang banwa ng Misir _____

2. Pyagalaong ng Allaho Taala si Ribika
 - A. na magaallang yang mga anak nan sang kanilan tiyo
 - B. na magaallang yang mangod sang magowang nan
 - C. na magaallang yang magowang sang mangod nan _____

3. Byabarigya ni Isaw yang kanan kapatot ng pagkapanganay adto kang Yakob
 - A. na dakowa yang kantidad
 - B. sang kantidad ng limangka kamil
 - C. sang sambok na tasa ng sabaw _____

4. Dyadaa si Yosop ng mga negosyante adto
 - A. sang banwa ng Misir
 - B. sang banwa ng Misopotami
 - C. sang banwa ng Palistina _____

5. Yamainang si Yosop ng bantoganun na otaw adto sa Misir
 - A. sabap ng matigamay yan
 - B. sabap ng yupudan yan ng Allaho Taala
 - C. sabap ng ilado yan _____

Pagsorat ng “bunna” atawa “sayup” pagkatapos ng kada pyaglaongan.

6. Kong magsarig kita sang pasad ng Allaho Taala, makita natun na amatoman yang katoyowan nan sang kanatun kinabowi. _____
7. Si Yakob yang panganay ni Isahak. _____
8. Yamailad si Isahak ng anak nan na si Yakob. _____
9. Maskin yang mga kasikot yang amabaoy ng Allaho Taala ng kadyawan. _____
10. Makalowas kanatun yang Allaho Taala sikun sang maskin ono na satsat. _____

Ngaan:

Karsada, barangay:

Banwa:

